

Úlohy k nacvičovaniu porozumenia textu**Je to ryba a či nie?****7-8. trieda**

Szaktanácsadó	Bajczér Jánosné
Intézmény, ahol dolgozol	Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Slovenská dvojjazyčná základná škola a materská škola 5940 Tótkomlós, Földvári utca 1.
Tantárgy	slovenský jazyk a literatúra
Témakör	Porozumenie textu
Korosztály, évfolyam	7-8. ročník
Elérendő célok, feladatok <u>Kompetenciafejlesztés</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Jazykové kompetencie - Čítanie s porozumením - Pochopenie textu - Spracovanie textu
Felhasznált irodalom, források	Skejt'ácke tenisky – Poviedky pre deti a nást'ročných (Perfekt 2013) Zornička február 2016

Milé kolegyne! Milí kolegovia!

Nasledujúce úlohy sú zostavené účelom nacvičovať porozumenie a spracovanie textu pre vekovú skupinu 7-8. ročníka základných národnostných škôl a základných škôl, kde sa slovenčina vyučuje ako predmet.

Sú to veku primerané texty zo súčasnej slovenskej mládežníckej literatúry a z informačných materiálov, ktoré sa koherentne prispôbujú k vekovej skupine žiakov a k rámcovým osnovám týchto ročníkov.

Ku každému textu patria otázky a úlohy, ktorých odpovede, riešenia si žiaci nájdu pomocou čítania s porozumením a spracovania textu. Sú tu úlohy rôzneho typu, aby si deti vedeli čím zaujímavejšie a všestrannejšie rozvíjať tieto schopnosti. Prajem Vám príjemnú a užitočnú prácu!

Marianna Bajczerová

5. júla 2023

Je to ryba a či nie?

Aj keď žijú vo vode, ich fungovanie sa viac podobá na ľudí ako na ryby. A neuveríš, kto je ich najbližší príbuzný – hroch! Pred miliónmi rokov totiž žili na súši a hrochmi majú spoločných predkov. Veľryby či veľrybotvaré, to je rad, kam patria veľryby, delfíny, vorvane a vráskavce.

Ak by sa napríklad delfín nemohol dlhšie vynoriť nad vodu, utopil by sa. Všetky veľrybotvaré majú na vrchu hlavy jednu či dve dierky. Cez tento „nos“ pri vynorení vydýchnu, čo vyzerá ako gejzír, a potom sa nadýchnu. Delfín dokáže zadržať dych asi pätnásť minút. Vorvaň sa potápa do hĺbky až dva kilometre a na jeden nádech vydrží dlhšie ako hodinu!

Sú to cicavce, teda mláďatá pijú mamino mliečko. Veľrybie bábätko vypije za jediný deň aj dvesto litrov mlieka.

Tieto úžasné morské tvory sa dokážu medzi sebou „rozprávať“. Vydávajú špeciálne spevavé zvuky. Príbuzní ich spev zachytia aj celé kilometre ďaleko. Delfín vyzerá, akoby sa stále usmieval. Je vraj veľmi inteligentný. Morskí bádatelia sú presvedčení, že delfíny majú svoje mená, ktoré vedia ostatní členovia ich skupiny zapísať. K ľuďom sú zväčša priateľské a cvičené delfíny pomáhajú dokonca pri liečbe chorých detí.

Najnebezpečnejšia z tejto morskej rodiny je veľmi dravá kosatka. Rada si pochutná na tuleňoch, vtákoch, dokonca aj na svojich bratrancoch, delfínoch.

1. Prečtiarkni, o akých zvieratách si v texte nečítal/-a!

tuleň, delfín, slon, hroch, ryba, korytnačka, kosatka, vážka, žaba, vráskavec, vorvaň, rak

5/

2. Odpovedz na otázky podľa textu!

a.) Pri čom pomáhajú delfíny? .....

b.) Ktoré zviera je najbližším príbuzným veľrýb? .....

c.) Ktoré je najnebezpečnejšie morské zviera? .....

d.) Kol'ko mlieka vypije denne mláďa? .....

e.) Aký orgán zvierat sú dierky na hlave? .....

5/

3. Spoj prídavné mená s podstatnými menami!

mamino	príbuzný
cvičené	tvory
najbližší	mliečko
morské	zvuky
spevavé	delfíny

5/

4. Doplň zaujímavé informácie!

a.) Fungovanie veľrýb sa viac podobá na ....., ako na ryby.

b.) Výdych delfínov vyzerá ako .....

c.) Vydávajú ..... zvuky.

d.) Vorvaň sa potápa ..... až dva kilometre.

e.) Delfín dokáže zadržať dych asi ..... minút.

5/

5. Z pomiešaných písmen utvor slová!

nittelgennýi - .....

spiatéeľrk - .....

aječnianbenzpzšeej - .....

ďmááált - .....

ádebatial - .....

5/

Kľúč riešení:

1. úloha

tuleň, delfín, slon, hroch, ryba, korytnačka, kosatka, vážka, žaba, vráskavec, vorvaň, rak

2. úloha

f.) Pri čom pomáhajú delfíny? **pri liečbe chorých detí**

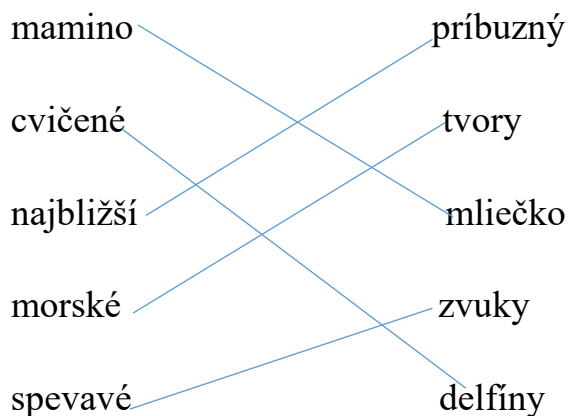
g.) Ktoré zviera je najbližším príbuzným veľrýb? **hroch**

h.) Ktoré je najnebezpečnejšie morské zviera? **kosatka**

i.) Koľko mlieka vypije denne mláďa? **dvesto litrov**

j.) Aký orgán zvierat sú dierky na hlave? **nos**

3. úloha

4. úloha

a.) Fungovanie veľrýb sa viac podobá na **ľudí**, ako na ryby.

b.) Výdych delfínov vyzerá ako **gejzír**.

- c.) Vydávajú **špeciálne** **spevavé** zvuky.
- d.) Vorvaň sa potápa **do hĺbky** až dva kilometre.
- e.) Delfín dokáže zadržať dych asi **pätnásť** minút.

5. úloha

inteligentný

priateľské

najnebezpečnejšia

mláďatá

bádatelia